

CA-NOSTRA

* * * ANY SEGON, NÚM. 62 * * * SETMANARI POPULAR * * * INCA, 28 DE NOVEMBRE DE 1908 * * *

SOBRE UNES PARAULES

Als catòlics qui encara no les tenen totes següres sobre la conducta serena y caritativa que devem guardar amb els qui no professen nostres idees, los recomanam aquest article amb que contesta un periòdic català a certs inimitchs escrupulosos de la Solidaritat.

Fa pocs dies que'l Sant Pare Pius X, al rebre al representant d'una de les obres de propaganda de la Iglesia Nort-Americana, dirigida per l'eminent cardenal Gibbons, y després de sentir la explicació del sistema que usen de predicar la Fé, sense controvèrsies que puguin encendre oposicions apassionades, contestá ab les següents textuales paraules, que confirmaven la tendència exposada: «Non possumus edificare Ecclesiam super ruinas, charitatis». No podem edificar la Iglesia sobre les runes de la caritat.

A la nostra manera de veure, aqueixes paraules que, per venir de qui venen, foren sempre una regla pera'ls catòlics, ho son molt més en les actuals circumstancies de la Iglesia, quan molta gent de bona fé dubta sobre'l sistema a seguir en les relacions que podríem anomenar públiques entre'ls que volen passar per catòlics y els que no ho son o no fan del ofici.

Y si son aplicables a tots els paisos, gracies al sentit universal que tenen, ho son també y d'una manera especialíssima al nostre en que molts no han seguit el camí que ensenyen y en el que no sols están enfront dels catòlics els que declaradament no ho son, sinó una munió inmensa de gent (sens dubte la majoria), que no defugirien aquell nom; més per passió política o per simple descuit, s'allunyen del costat dels primers.

No pera aprovar lo que no necessita d'ulterior aprovació, sinó merament en el sentit de comentari, hem d'afirmar la nostra convicció de que la naturalesa mateixa de la Iglesia exclou tota violència y l'ha excloua de fet desde'l principi de sa existencia; desde que Jesús plorava sobre Jerusalem que pocs dies després havia de demanar sa mort y desde qu'els mártirs dels temps primitius morien pregant pels emperadors, que alguna vegada fins haurien pogut enderrocar, y ab la seva sanch, no ab la seva resistencia, foren, com tantes vegades s'ha dit, llevor de nous cristians.

Contrariament a n'això, s'acostuma molt entre nosaltres estendre l'odi contra una idea, a la persona que la té y fins a totes les idees

que accidentalment professa, lo qual pot ésser molt humá, però no es caritatiu ni tan sols polítich, perque pera que l'enemich pugui un dia trobarse al nostre costat, es precis que cregui que abriguem respecte d'ell, sentiments de germanor, no de destrucció, y que si exposam nostra manera de pensar ab tota claredat oposada al d'ell, no es pera participarli que está lluny de nosaltres sinó pera procurar que se'ns acosti.

No es, donchs, de criticar, sinó tot lo contrari, la política que tendeixi a escursar distancies ab altres ciutadans de diferentes idees religioses; y no vingui algún puritá d'aquells que troben liberalisades les altes autoritats eclesiástiques si no serveixen als seus fins purament humans, a dirnos que això es barrejar-se ab heretjcs, perque ademés de que no fora això res mal fet si el fi es bõ, no hi ha en la vida práctica moderna possibilitat de sustreures a n'aqueixos contactes y relacions, y aplicant el cas a Catalunya conclourem que no hi ha cap inconvenient en unir-se ab els que no tenint la mateixa fé, tenen molts altres ideals comuns. Ab aquestes aproximacions se sol conseguir no solament l'objecte principal (que ja de per ell mateix es enlairadíssim en el cas actual de Catalunya), sinó que's facilita l'acció dels que treballen en el camp purament espiritual, que no troben l'odi gairebé personal que abans hi trobaven per molts indrets. Será cego qui negui que hi ha ara pera les idees cristianes un respecte que abans no hi era.

Pera acabar, creyem que, si en certa ocasió, un publicista conegut llensá un «Alto el fuego» al mitg d'enconades lluites de catòlics, fora l'hora de que's continués el sistema en tots els demés ordres, y sobre tot no's critiqués als que'l segueixen, perque'l nostre «Alto el fuego», no significa passarse al camp contrari, ni claudicar de propies conviccions, sinó respectar les persones, mentres siguin socialment dignes de respecte, y combatre noblement les idees, procurant no-humiliar al contrari, recordant sovint les noves autorisades paraules de que «no's pot edificar la Iglesia sobre les runes de la caritat».

LA BALADA DE LAS FESTAS

—(o)—

L'ADVENT

*L'Advent es temps d'esperansa
que la terra n'es penyada.*

Quina cosa que fá

caminá pels sembrats!

*Cada passa que deu
us sab greu.*

*Quin dolor
aixafá una llevor
tot just oberta!*

*Avuy hem plantat un arbre,
no sabém si florirá;
si pei bon temps brotava
ay! l'hauriam d'arrençar.*

*Are es temps d'esperansa.
anemne a plantar d'altres
que l'Advent
promet floriment.*

*Descolguém la terra
plantemh'l tronc misteriós.*

*Oh! Deu meu, com se penetran
tots dos!*

*Are vindrán las nevadas
ab la blancor de Nadal.*

*Any de neu
any de Deu*

Pare nostre qu'estau en lo cel!

FRANCESCH PUJOLS

IMPRESSIO

Lo vapor n'havía pres ja arrancada. Poc a poc s'allunyava de ma terra, nativa, y d'un tros enfora, encara en parlava, als sers per mi volguts que veyen allunyarme, amb els ulls humitejats pel sentiment de separarnos per... ¡Quí sab quants de dies y dies! De més enfora encare—lloc d'ont ja no n'eren compreses les paraules—los mocadors voleiaven, donant al aire l'últim Adeu. L'Adeu de comiat! L'Adeu dels... Adeus. El més trist! Et terminable...

Després a l'esplanada, ja no's distingien més que les ombres dels qu'havien venguts en nostra companyia, fins al moment suprém de despedida.

Més fart, ni tant sols això vérem. Sombres corpulentes mitj borrades per la fosca, era tot lo qu'ovirarem.

Dues llágrimes brollaren de mos ulls, que caigueren, barrejantse am l'aigua salebrossa de la mar, que's removía a nostres peus.

Recolsat a la barandilla, passaren per ma pensa recorts alegres de jorns passats. Rialles fresques sortides de llavis juvenívols sentia repetir-se en mes orelles, acompanyades de cants jolius, cantats en les fontanes inolvidables.

Abismat en més cabories men passá llarc temps. ¡Es tant y tant plahent recordar la passada vida!...

Un brandeïtj continuat va despertar-me, y vaig guaitarne al meu entorn.

Mar. Cel. Fosca y un vapor insegur que partia l'aigua rapidament, fou lo únic que distingí ma vista.

Separat de la barandilla ont m'havia apoiat llarc rato, sentia un pès sobre ma testa que m'obligá a baixar a baix y estirarme sobre un sofà—boca-baixa—d'ont vaig alçarmen al poc temps, ja serenat del tot.

Després sopárem. A la taula tot eren cares estranyes que's feyen amigables tot-seguit.

Animades converses d'actualitat, deleitarren l'hora de sobre-aula.

Més tart tothom va retirar-se a llur cambra, y jo també vaig anarhi.

Mendronament vaig ficarme dintre'l camerot esquifil, dormint al poc rato.

Tot dormint vaig sentir-me baixar la diva dels somnis entremitj d'un nuvol blanc y agarsarse aprop meu.

Primer vaig somniarne mon passat. Estava dintre la llar pairal, assegut a la taula, rodejat de mos pares y germans, y menjant alegrement. També estava rodejat d'amics, al entorn de una fontana, riguent y cantant esbojerradament. Sentia dins mes orelles, el compás de l'orquestra que s'espermava en nimades melodies, recordantme'ls dies joiosos de ma joventut adelarada, caminant al costat de la dona estimada.

Després vaig somniarne mon pervindre. Estava sol, ben sol. Tot jo aburrit y recolat sobre la taula d'estudi, abisma't dintre un món de cabories estranyes. Me veia tot cap-ficat caminant amunt y avall d'una platja fins llavors desconeguda.

De cop van despertar-me inquietament. Era la diva dels somnis que fugia d'aprop meu demunt del meteix nuvol en que va vindrer, donantme per despedida, un bés fortíssim sobre'l front, que'm deixá una humitat trista y melangiosa.

Vaig rentarme y vestirme, anantmen tot-seguit a dalt.

El temps era més quiet que'l vespre antes. El sol pausadament anava aixecantse, y aprop nostre's distingien les costes de Mallorca.

* *

Lo vapor estava ja parat, y jo encara restava tencat dintre ma cambra.

No gosava deixar-la, car n'havia estada ma companya desde la sortida de Barcelona.

Per fi fent un esforç vareig sortirne. La solitud m'enrondeva per tot.

Poc a poc caminava carrers y més carrers, com aquell que ja té fetes les feines. En arribant a lloc vaig assentarmi. Un desencoratjador cansament n'omplia mon sí, y agafantne mendronament la ploma, vaig apuntar demunt de tres postals eixes fredes paraules:

He arribat sens novetat, després d'un bon viatge.

ANTONI OLIART LLACH.

Palma 13—5—908.

DESPRÉS DE L'ISTIU...

Ha passat l'istiu deixant la melangiosa anyorança de tots els acabaments.

Avuy el dia té recordances tristes, el cel tot gris, d'una grisor térbola, fa pensar en les llargues vetlles esllanguides de la tardor...

Els horitzons estan coberts de boira espessa que baixa montanya avall, sempre avall. Y en aqueixa boira que va espessintse semblen perdres y apaigabarse tots els sorolls de l'hora feynera.

El poble está encalmat; tothom camina amb defalliment com si estigués cançat... en totes les cares s'hi veu l'anyorament de la llum,

d'aquella llum feconda y alegre qu'amoroseix el treball.

Perque la claror d'are es febla y esmortuida; totes les coses prenen tonalitats grisenques sota aqueix cel de plom que té l'inmovilitat, la calma d'una gran planuria isolada y erma...

Plourá...

La gent del poble, els bons pagesos, esperen aqueixa pluja com un dó; per aixó tot sovint alcen els ulls al cel com per demanar amb prech íntim, molt íntim, que no trigui a caure la pluja benefactora.

Y no triga.

Ben aviat per tot el poble se sent el ritme monóton del gotellim menut y finíssim que va cayent pausadament...

Y a les portes de les cases tothom contempla la pluja com si fos cosa nova.

—Es poc aixó—diu un home fent un gestè d'impaciencia.

Y una velleta d'ulls clars, d'esguat beatífich, respon mirant el cel:

—Ara posem el llevat, després ja pastarém...

JOSEPH M. LÓPEZ PICÓ.

¡OJO ALERTA!

El gran maestro de la masonería portuguesa, señor Magalhaes Lima, ha pronunciado en París un discurso con alusiones á España.

Refiriéndose al triunfo electoral de los republicanos portugueses, dijo:

«Una vez conquistadas las Cámaras no será difícil llegar á la conquista del Estado. La proclamación de la República en Portugal no será un hecho aislado, como puede suponerse. El paulatinismo se impone, y al establecimiento de una República entre nosotros tendría inmediatamente una acción refleja en España».

A eso tiran los masones y los anticlericales jacobinos que de ellos proceden, y los republicanos radicales que no son de otra familia...

El bloque de las izquierdas no busca otra cosa: conquistar las Cámaras; y después, ya se sabe, combatiendo el Altar, el Trono se viene abajo enseguida.

Bloque, secularización, República y República jacobina son los escalones que conducen al antro del paulatinismo masónico.

Para que nuestra nación no llegue á hundirse hasta ahí, lo primero es no dejarles que se apoderen de las Cámaras.

NOVA CREUADA

A tots vosaltres que vos preocupau y feys treballs en favorable sentit per la cultura del poble qui n'está per desgracia tan mancat, es a qui'ns deman prenguin la paraula en la nova y necessaria creuada de sanajament qu'avuy emprenc desd'aquestes columnes, jo el més petit e insignificant de tots vosaltres.

No vos haveu ficsat tots, en la molta afició que té tothom en lletgir la prempsa criminalista, qual portaveu principal son els *Sucesos*, diari incult y vergonyós pels governs que deixen publicar-lo; y permeten aixís, que les

teories per ells esposades se realisen qualque dia, car per totes idees hi ha fanatics?

Vosaltres periodistes, que teniu una ploma y un diari per parlar a n'aquest poble, no farieu quelcom per ferli avorrir aquesta prempsa que tant el perjudica?

Vosaltres mestres d'escola, no empreneu una grossa activitat per evitar qu'els vostres dexebles s'embruteixin lletgint aquests paperots que moltes vegades poren influir moltíssim en el desenrotlllo del seu sí definitiu?

Y vosaltres pares, qui'n teniu l'obligació de fer de cadasqún de vostros fills un gran home pel demá, no privareu y evitareu que a casa vostra hi entri cap d'aquestes revistes quines tenen per única finalitat, la de conduir gent als presilis?

Jo esper que tots fareu lo que bonament vos sia posible, per portar el vostre esforç, a n-aquesta campanya de sarajament que'm propós portar a cap desd'aquestes columnes de CA-NOSTRA, y qu'abans de començar, he volgut descriure; perque tots m'ajudessiu, y així: la tasca em será més planera y'ls resultats finals, molt més positius que sí'm deixau isolat...

ANTONI OLIART LLACH.

24—11—908.

Escapulons

TOT SE SACRIFICA.—Tothom ha sentit parlar del Indice aont consten els llibres prohibits per la Iglesia per raó de moralitat o bona doctrina.

La Gran República francesa, va més enllá, qu'aixó de prohibir no fa gens avansat ni guerrer, sinó qu'a lo que's dedica es a espurgar tot lo que no li convé y a afegirhi tot lo que li plau.

Un llibre hi havia que servia per fer llegir als nins y nines, en ell se simulava un viatge per França y al infant se li feyen admirar tot lo que de notable hi ha en ella. Res més natural?

Aixís era y es estat fins que s'han temut de que ¡¡horror!!! hi havia el nom de Deu, y que's parlava d'Iglesies, monasteris, etz.

Hem de recordar qu'en francés a n-els hospitals los diuen *Hôtel-Dieu* (Hostal de Deu), y que a Fransa hi ha una munió de magnífics monastirs que son les joyes mes preuades de la arquitectura francesa.

Doncs el Ministre prefereix deixar sense completar la instrucció y mantenir la ignorancia, que permetre que aquests noms y dibuixos estiguessin a n-els llibres qu'han de servir pels estudis.

Si Viollet-le-duc, el famós arquitecte y ateu francés, al ensemps qu'entusiasta estudiantor dels celebres monastirs, sortis de sa tomba, de vergonya se tornaria morir.

Mes, d'aixó de treure dels llibres, no n'hi ha prou, la qüestió es afegir, y en les histories s'hi afegeixen un sens fi de fets (?) que sols existexen en les clepes dels seus inventors. Aquests llibres van ornats am gravats: allá s'hi veu un S. Pare am ses mans escorxant un heretge, un bisbe cremantne un altre, un rey tallant caps, a un Emperador fent

d'estira-cordetes.

Allà no hi ha cap Papa, Rey, Princep ni Emperador que no sien simoniacs, assessins, etz. etz.

¡Oh ilustració y cultura franca, qu'amunt qu'anirás!

ELECCIONS.—Los diputats a Corts per Barcelona Srs. Suñol y Jonoy, han renunciat les seves actes, fundant la renuncia en motius de salut. Ara son quatre (contanthi les que ocuparen los Srs. Salmerón (Q. D. L. P.) y Maciá) los llocs vacants per la circumscripció de Barcelona.

Les eleccions han estades senyalades pera'l dia 13 de Decembre próxim.

BILLETS FALSOS.—Circulen billets falsos de 100 pessetes, de la emissió de 1903: tenen a la cara de davant entre'ls seus adornos un home com un Hércules guardant una caxa de valors y a l'altre part el cap d'un cavall ab ales.

Lo que distingeix més un dels altres, es qu'a la cara del davant a n-els bons hi ha unes vetes o llistes vermeyes de seda, y en els falsos hi son pintades.

Les altres diferencies son difícils de conèxe, ni tan sols cotejant els bons ab els falsos.

JUBILEU PAPAN.—Dia 16 del corrent va celebrarse a la Basílica de Sant Pere, de Roma, ab gran solemnitat lo jubileu del Papa.

Hi assistiren missions especials estrangeres, lo cos diplomàtic, lo patriciat romá, 28 cardenals, 280 bisbes, alguns arquebisbes, innumbrables pelegrins, calculantse en 50.000 les persones congregades a la grandiosa Basílica.

El Papa va atravesar la nau del temple en la cadira gestatoria, rodejat de tota la Cort pontificia.

La multitud saludava al Pontífice afalagant mocadors.

S. S. duya la rica casulla que li han regalada amb motiu del seu jubileu les dames espanyoles.

El Papa, revestit dels hàbits sacerdotals, va celebrar la gran Missa y seguidament va donar la bendició als feels.

S'havia prohibit aclamar al Papa, el qui a n-arribar a la nau del temple va esser saludat ab un llarc murmuri; però en lo moment de donar la bendició l'entusiasme de la multitud va esclatar xardorosament.

CA-NOSTRA s'adhereix al entusiasme de tota la cristiandat y renova un cop més la seua filial adhesió al Vicari de Cristo a la terra.

CERCANT EL POBLE.—Son de nova creació a Fransa les sales parroquials en diferents punts, en les que'ls rectors persuadits de que la seva veu no es escoltada al temple, hi apleguen al poble pera conferencies, que versen ordinariament sobre qüestions socials o religioses y a voltes son donades per seculars aptes. Aquesta nova forma de propaganda en nostra terra: es cosa que pot esser molt afavorida per la existencia de Centres de acció catòlica-social que per fortuna no falten.

Es extraordinari lo bé que per tal medi pot lograse.

FORA MONJES.—A Dijón hi ha un hospital que'l cuydaven monjes, aquestes dones tan dolentes y desnaturalizadas al dir dels xerrayres. Fa quatre anys que les varen treure y es va apoderar del hospital l'element civil y sobre axò diu *Il Journal des Sciences Medicales*:

«Ara fa quatre anys, en mans de les monjes l'hospital gastava 275.000 francs cad'any y ara en costa 400.000. ¿Será perque hi ha més malalts? Ca, barret! En 1902 se satisfieren 175.520 ectades de malalts y en 1907 sols se n'han satisfet 154.000, de manera que cada estada diaria de malalt costava llavor 1'56 francs y ha costat ara 2'60 francs.»

No té res d'estrany, aquelles eren mans mortes y aquestes son mans vives. La cosa es anat a n-els Tribunals y per molt qu'aquests vulguin tirarhi terra demunt, el poble está alarimat y demana que's fassi llum.

BILLETS INUTILS.—Pel ministeri d'Hisenda s'es donada una ordre pera que les cursals del Banc d'Espanya enviïn a Madrid tots els billets inútils de les series anteriors a la emissió que du el bust d'Echegaray.

Noves d'Inca

LA FESTA DEL CÍRCOL

La doble festa celebrada pel Círcol d'Obrers Catòlics a la Sagrada Familia y a n-el Jubileu sacerdotal de Pio X, ha resultat lluída y solemne, com les qu'en nostra Parroquia es celebren els dies de gran solemnitat.

L'altar major aparequé adornat y il·luminat com a festa de primera classe.

A la missa de comunió general acudiren molts de feels a rebre la Sagrada Eucaristia, cantant el poble els himnes en llatí del Santíssim.

A l'ofici major se cantá pel poble la missa d'Angels, y en son ofertori ocupá la cátedra sagrada el P. Guillem Vives S. J., fent resaltar les glories del Pontificat y les virtuts de la familia cristiana, diguent que demunt aquestes dues institucions descansava l'ordre y l'equilibri social.

A les quatre y busques del capvespre se comensá la tarde de propaganda a n-el saló principal del Círcol, pujant a ocupar la presidencia el senyor Arciprest d'Inca, Mossen Bernadí, el president de la societat, D. Bartomeu Fiol, el Pare Vives y altres distingits senyors venguts en representació d'entitats catòliques de Palma. En representació dels Seglars Catòlics hi verem D. Rafel Isasi, don Angel Rosell, D. Joseph la Torre, D. Luis Pascual, D. Joseph Arrom, D. Antoni Ferragut, D. Joseph Picornell y D. Rafel Mestre; y en representació del Patronat Obrer a don Joseph López y D. Jordi Garau.

Després d'haver cantat l'himne de la Solidaritat catòlica de Mallorca, el Pare Vives pronuncí una notable conferencia plena d'entusiasme religiós y de patriòtic sentiment. Pintá lo que fan els catòlics d'Espanya baix del punt de vista social y polític y lo poc que s'ha fet a Mallorca apesar que fa dos anys que s'establí la Solidaritat, pera contrarrestar l'ona d'impiedad que tot ho vol fe fer flamada, exortant a treballar en l'organización de forces per sortir victoriosos en la lluita.

També fe us de la paraula D. Antoni Ferragut, Tinent de Marina, afirmantse en la meteixa materia; però dins un'altre orde de

consideracions que acabaren d'entusiasmar per seguir avant a la lluita del bé a tots els qui assistiren a la reunió.

Finalment la Presidencia resumí el acte, proposant en nom del President del Círcol enviar el sigüent telegrama a Pio X:

El Círcol d'Obrers catòlics d'Inca, reunit, celebrant la festa dels patrons y Jubileu sacerdotal, rendeix homenatge a les ensenyanses pontificies.

Un grandió esclat de manbelletes va demostrar lo simpática y agradable qu'havia estada l'idea de saludar al Papa en llur Nones d'or.

Llavors la Presidencia seguí proposant que s'enviás una respectuosa carta al Sr. Bisbe, tot manifestantli qu'els socis del Círcol estaven coratjosos per treballar pels ideals catòlics; y un'altre carta a n-el ex-Consiliari, Ecònomo de Pollensa, fentli a sabre que la societat s'havía recordat d'ell en tal diada.

Aquestes propostes foren rebudes ab esclats d'aplausos, y donantse visques al Papa, a la Religió y a la Patria, terminá aquella agradable y animada tarde que tant entusiasme y fervor despertá a tots els cors dels assistents.

—Dissapte passat se desposá D. Francisco Castanyer y Mulet, Advocat, amb l'afable senyoreta, D.ª Francisca Ensenyat y Alonso, filla del fabricant de texits, D. Vicens.

Beneí la ceremonia matrimonial l'Arciprest, Mossen Bernadí Font, y serviren de padrins a n-el noviy, D. Joan Alzina, propietari, y D. Francisco Llabrés, metje; y a la novia, el metje, D. Bernat Solivelles y D. Jaume Seguí.

Desitjam a n-els novells esposos una vida llarga, plena de felicitats y ventures.

—A les oposicions de mestres que dins poc temps van a verificarse a la Capital, es estat nombrat vocal de la Junta examinadora, nostro amic Mossen Joan Quetgles, vice-secretari de la Cambra del Palau.

—Sumament concorregut se vegé diumenge passat el Cine del Círcol d'Obrers, cridant poderosament l'atenció, la pelícola «Un Viatge per Italia: Roma, Venecia, Nápols y el Vesubi.»

—*Hem estat convidats pel P. Director del Col·legi del Dulcíssim Nom de Jesús dels PP. Agustins de Palma, a la solemne repartició de premis y vetlada literaria musical que's celebrará demá 29 de Novembre.*

Agraim l'invitació.

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que retgiren dijous passat.

		pessetes:
Bessó.	el quintá de 00'00 a	73'00
Blat novell.	la cortera de 00'00 a	19'00
Xeixa id.	id. de 00'00 a	19'00
Ordi mallorquí.	id. de 11'00 a	11'50
Ordi foraster.	id. a	10'00
Sivada.	id. a	08'50
Ídem forastera.	id. a	07'50
Faves cuitores.	id. a	20'00
Ídem ordinaries.	id. a	18'50
Ídem pel bestia.	id. a	17'00
Blat de les Indies	id. a	13'00
Siurons.	id. de 00'00 a	22'00
Fasols.	id. a	30'00
Monjeres de confit	id. a	46'00
Idem blanques.	id. a	29'00
Figues seques	el quintá de 09'00 a	12'00
Porcs grassos	s'arrova de 10'50 a	11'50
Safra	s'unsa de 00'00 a	02'75
Gallines	sa tersa de 00'00 a	00'90
Ous	dotzena a	01'25
Patates.	el quintá de 00'00 a	04'50
Moneacos	id. de 02'25 a	03'00

AQUEST SETMANARI SE PUBLICA AB CENSURA ECLESIASTICA.

MAQUINES DE RESPIRAR

Es molt interessant la següent notícia que publica *Le Journal*, de París:

«Es parla aquí d'un descobriment sensacional. Alguns el posen en dubte, altres lo elogien. Es tracta de respirar artificialment.

El professor Jòrdi Pol, de Noriolk, a Virgínia, acaba d'inventar una màquina pera respirar artificialment. Aquesta màquina ha rebut el nom popular de Bress Heart «Cor de còure», y está cridada, a judicar pels resultats ja obtinguts, a salvar mils de persones, que sense ella haurien mort per asfíxia a les mines o a conseqüència d'estar llarga estona dins l'aigó.

Fent aspirar artificialment ayre oxigenat, el professor Pol ha pogut suspendre la respiració natural durant més de deu minuts. Molts animals declarats morts pels metges han estat ràpidament tornats a la vida.

L'aparell está construït de modo que se assembla molt al cor humà.»

QUATRE COSES

Quatre coses causen alegria al instant: sortir de la presó, casarse, despedirse de la sogra, y alcansar dignitat.

Quatre coses transtornen l'enteniment: alcansar dignitat, fugir de la pobresa, evitar un afront, y enriquir als fills.

Quatre coses naxen de l'avaricia: robos, juraments falsos, enganys, y homicidis.

Quatre coses fan avaro al home: el temor de carestia, l'estar oprimit per servitut, la enveja que té als altres, y tenir molts fills.

Quatre coses se perfeccionen ab l'art: la dona prudent, el sentit natural, la facundia del parlar, y la gracia en les coses mundanes.

Quatre animals donen al home més utilitat o producte que'ls altres: ovelles, porchs, gallines, y abelles.

De quatre coses es danyosa l'abundancia: de dones, de jóchs, de paraules, y de menjars.

LES INFECCIONS Y ELS PEIXOS

En la Societat de Biología de París s'ha discutit fa poc si'ls pexos poren transmetre la febre tifoidea y el cólera, resultant pels ensays fets per alguns esperimentadors qu'un peix que viu en aigó contaminada pel microbi del tifus o del cólera pot acumular particularment en son tubo digestiu aquests germens patògens. Però afortunadament com que ningú's menja els pexos crúus, al menos entre la gent civilisada, la temperatura en que's couen produeix la mort dels terribles unicel·lulars. Mentres siguen doncs ben cuits poren menjar peix sense temor. Lo que poren fer aquests animals aquàtics procedents d'un riu contaminat es transmetre el tifus y el cólera als afluents del mateix. Es precís no beurer aigó de rius sens bullirla ben bè abans. si no's vol esposarse a contreure infeccions de tanta gravetat y com que per altra part l'aigó bullida fa mal de ventre, arreglavho com poguéu.

Dits y fets

Qué tal, Miquel, y ¿perqué dus s'arada damunt es coll? beneit possela damunt s'ase, tantmateix le dú a tú.

—Vos diré, madó JuanAyna. Mumare m'í a dit «Mira Miquel. S'ase ja's vey. En vení de llaurá no li fassis dú s'arada, o no t'hi posis demunt. Y jo he dit: Bon refosca. ¿Y jo he d'anar a peu? No. Jo me posaré demunt s'ase, y jo duré s'arada. ¿Qué no heu faig bé, trobau?

Sí fiet, sí.

—(o)—

Un altre día aqueix mafeix jove va anar a doná paya a n-en Fumat—la seva familia estava tota dins sa cuina—era una nit d'hivern—quant el sentiren cridar... ¡Ay, ay, ay!

Tots, atropellantse, se n'entraren dins s'estable.

—¿Y ara, qu'es això? Li varen demanar.

—Qu'ha de ser. S'ase qu'ha tirat una cossa y no sé si ha ferit sa menjadora o si m'ha ferit a mí.

VIAJE GRATIS

COMPRANDO A LA ASOMBROSA

LIQUIDACIÓN DE

La Palmera

ahorra todos los gastos de un viaje a Palma.

A precios baratísimos, Telas de hilo, Creas, Madapolanes, Sábanas, Mantelerías, Sedas, Lanas, Pañetes, Franelas, Bánovas, Mantas de cana, Paraguas, Puntilla, Entradores, etc. etc.

Grandes gangas en Pañería y artículos de Invierno.

Calles Cererols 6 Bolsería 5
frente Cán Canet | al lado farmacia Rey.

PALMA DE MALLORCA

La Bona Causa

Llibrería de MIQUEL DURÁN

En aquest establiment s'ha rebut una partida de coses bones de que tothom deu provehirse d'aquí cap d'any.

DIETARIS molt ben presentats 1'00

ALMANACH Bailly-Balliere 1'50

BLOCS ordinari y religiosos 0'20

Dins breus dies també s'esperen els blocs del Cor de Jesús y de San Antoni de Pádua.

També s'ha rebuda una hermosa varietat de cromos propis per felicitar, per Navitat, a n-els parroquians, els carters, barbers, dependents de café, etc. etc.

Ab la felicitació qu'elegirán impresa a 2'50 y 3'00 pessetes cent.

No esperin a derrera hora que llavors tot son pressures y no poren atendre axi com cal.

Inca, carrer de Mallorca, 1.

MIQUEL FERRAGUT

En son taller de fusteria se fabrica tota classe de mobles desde els més econòmics fins als més valuosos y artístics.

CONSTRUCCIÓ EN OBRES Y EDIFICIS

Carrer de Mallorca, 64, INCA.

ALMACENES SAN JOSE

Ignacio Figuerola

BRONDO 7-9-11 ESQUINA BORNE

LENCERIA, LANERIA, GÉNEROS DE PUNTO, BISUTERIA, NOVEDADES

SASTRERÍA Y CAMISERÍA

LA CASA MEJOR SURTIDA,
LA MÁS BARATA.

PRECIO FIJO

Recomenam a n-els nostres amichs y subscriptors l'exlens y variat assortit en tota classe d'articles para SENYORA que acaba de rebre per aquesta primavera y temporada d'ivern.

LAS MONJAS

Aquesta casa conte també una gran existencia de ROBA BLANCA de fil y cotó totes amplaries, CATIFES, LLENSOLS TOVALLOLES, FLESADES, COBRELLITS, MANTALARIES BANOVES de color y blanques.

Els articles NEGRES d'aquesta casa no's tornen may lletjos, son garantits.

Casa de confiança que ven a preus molt reduits.

LAS MONJAS

Carlos Alabern

PALMA MALLORCA

Imprenta de

Ca-Nostra

BON GUST * ECONOMIA * PRONTITUT
en tota mena de treballs

Inca—Mallorca 1 y 16—Inca.

CA-NOSTRA

SETMANARI POPULAR.

Preu de suscripció

Un trimestre, una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2'40 l'any.

S'en troben per vendre en els kioskos de Cort y del Carril, de Palma.

A les persones que, per fer propaganda, volguessen una regular cantitat d'exemplars, a preus convencionals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.